

Република Србија
АГЕНЦИЈА
ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Шта је поступак признавања страних школских исправа?

Признавање стране школске исправе је поступак којим се **квалификација стечена у иностранству** изједначава са одговарајућом, важећом јавном исправом Републике Србије, чиме појединац стиче право за наставак школовања и/или на запошљавање.

Врсте признавања страних високошколских исправа (диплома):

- 1) **АКАДЕМСКО ПРИЗНАВАЊЕ** подразумева признавање ради наставка образовања.

Поступак академског признавања спроводи се на **АКРЕДИТОВАНИМ ВИСОКОШКОЛСКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА- УНИВЕРЗИТЕТИМА** у Републици Србији.

- 2) **ПРОФЕСИОНАЛНО ПРИЗНАВАЊЕ** подразумева признавање ради запошљавања.

Поступак професионалног признавања спроводи **ENIC/NARIC ЦЕНТАР** као организациона јединица Агенције за квалификације.

Ко има право да поднесе захтев за признавање страних школских исправа?

Право на признавање стране школске исправе има:

- држављанин Републике Србије,
- страни држављанин и лице без држављанства, ако за то има правни интерес.

Које високошколске исправе подлежу поступку признавања?

Поступку признавања подлежу:

- високошколске исправе стечене у иностранству,

- високошколске исправе стечене у страним установама у Републици Србији које имају одобрење за рад од стране министарства надлежног за послове образовања у складу са чланом 96. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закони, 10/2019, 6/2020 и 129/2021, 92/2023), којим је прописано да је страна установа она која остварује програм донет и акредитован у иностранству, а коју може да оснује страно или домаће правно или физичко лице. Министарство просвете, науке и технолошког развоја води евиденцију о страним установама.

Специјализације и сертификати издати у оквиру стручног оспособљавања

ENIC/NARIC центар није надлежан за признавање било које врсте специјализација као ни сертификата издатих у оквиру стручног оспособљавања. Признају се само крајње дипломе издате од високошколских установа, не и уверења о дипломирању.

Поновно признавање високошколске исправе

Уколико је страна високошколска исправа већ призната ради запошљавања на високошколској установи у Републици Србији, није дозвољено подносити наведену високошколску исправу на поновно признавање (исто важи и за претходно одбијене дипломе, као и за оне које су предмет решавања у судском спору).

Случајеви у којима није потребно признавање високошколске исправе

- Није потребно вршити признавање високошколских исправа из периода СФРЈ, СРЈ, СЦГ (односи се на високошколске исправе стечене у СФРЈ - до 27. априла 1992. године, у Савезној Републици Југославији, односно државној заједници Србија и Црна Гора - до 16. јуна 2006. године).
- **За високошколске исправе стечене у Републици Српској није потребно вршити поступак признавања** - на основу билатералног Споразума о узајамном признавању докумената у образовању и регулисању статусних питања ученика и студената између Републике Србије и Републике Српске потписаног 2006. године („Службени гласник РС“ бр.75/2005), линк ка Споразуму:

<https://www.paragraf.ba/propisi/republika-srpska/sporazum-o-uzajamnom-priznavanju-dokumenata-u-obrazovanju-i-regulisanju-statusnih-pitanja-ucenika-i-studenata.html>

Који прописи се примењују у поступку признавања страних школских исправа?

Признавање страних школских исправа се обавља на основу:

- Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 27/2018, 6/2020, 129/2021 - др. закон и 76/2023);
- Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", бр. 18/2016, 95/2018 – аутентично тумачење, 2/2023-одлука УС);
- Признатих међународних споразума о узајамном признавању сведочанстава и диплома;
- Закона о високом образовању образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021 - др. закон и 76/2023);
- Споразум између Владе Републике Србије и Владе Мађарске о узајамном признавању државно признатих јавних исправа о стеченом нивоу образовања издатих у Републици Србији и Мађарској ("Службени гласник РС-Међународни уговори", бр. 10/2019) ;
- Споразум о узајамном признавању и еквиваленцији јавних исправа о стеченом образовању и научним називима између **Републике Србије и Руске Федерације** („Службени гласник РС – Међународни уговори“, бр.13/2015 од 26.06.2015. године).

Чланом 38. став 2 **Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије** ("Сл. гласник РС", бр. 27/2018, 6/2020, 129/2021 - др. закон и 76/2023) прописано је да професионално признавање врши ENIC/NARIC центар, као организациони део Агенције за квалификације, по претходно извршеном вредновању страног студијског програма, у складу са овим и законом који уређује високо образовање.

Чланом 136. став 1. **Закона о општем управном поступку** ("Службени гласник РС", бр. 18/2016, 95/2018 – аутентично тумачење, 2/2023-одлука УС) прописано је да се **решењем** одлучује о праву, обавези или правном интересу странке.

Решење о професионалном признавању посебно садржи: назив, врсту, степен и трајање (обим) студијског програма, односно квалификације, који је наведен у страниој високошколској исправи - на изворном језику и у преводу на српски језик и научну, уметничку, односно стручну област у оквиру које је остварен студијски програм, односно врсту и ниво квалификације у Републици и ниво НОКС-а којем квалификација одговара.

Како се врши вредновање страног студијског програма ради признавања страних високошколских исправа?

Вредновање страног студијског програма врши се на основу врсте и нивоа постигнутих компетенција стечених завршетком студијског програма, узимајући у обзир систем образовања у земљи у којој је високошколска исправа стечена, услове уписа, права која проистичу из стране високошколске исправе у земљи у којој је стечена и друге релевантне чињенице, без разматрања формалних обележја и структуре студијског програма.

Вредновање страног студијског програма, односно дела студијског програма, ради наставка образовања, врши стручни орган самосталне високошколске установе којој је поднет захтев за академско признавање.

Вредновање страног студијског програма ради запошљавања врши Национални центар за признавање страних високошколских исправа (у даљем тексту: ENIC/NARIC центар), као унутрашња организациона јединица Агенције за квалификације.

Једном извршено вредновање одређеног страног студијског програма важи за све наредне случајеве признавања стране високошколске исправе када је страна високошколска исправа стечена завршавањем истог студијског програма.

Шта је АПОСТИЛ?

АПОСТИЛ („Apostille“) је потврда којом се, сходно Хашкој конвенцији о укидању потребе легализације страних јавних докумената, из 1961. године, уместо легализације јавних исправа у међународном правном саобраћају, потврђује веродостојност потписа, својство потписника јавне исправе и истинитост печата или жига којим је исправа снабдевена. Документ оверен овим печатом ослобођен је било какве додатне овере и подобан је за употребу у свим државама потписницама Хашке конвенције. Овера печатом АПОСТИЛ врши се искључиво од стране надлежних органа у којој је издата јавна исправа.

Оригинал стране школске исправе, диплома, односно последњи завршени разред, мора бити оверен печатом АПОСТИЛ у држави у којој је завршен разред или одређени ниво образовања, осим за државе са којима Република Србија има закључене билатералне уговоре о међусобном ослобађању јавних исправа од легализације, а то су: Република Аустрија, Краљевина Белгија, Република Белорусија, Босна и Херцеговина, Република Бугарска, Република Грчка, Кипарска Република, Мађарска, Република Северна Македонија, Монголија, Република Пољска, Румунија, Руска Федерација, Словачка Република, Украјина, Република Француска, Република Хрватска, Црна Гора, Чешка Република и Република Словенија.

Списку држава потписница Хашке конвенције можете приступити путем следећег линка:

<https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/status-table/?cid=41>

За све остале државе које нису потписнице Хашке конвенције и које нису на списку држава са којима Република Србија има закључене билатералне уговоре о међусобном ослобађању јавних исправа од легализације **врши се пуна легализација** јавних исправа. Више о легализацији на овом линку:

<https://www.mfa.gov.rs/gradjani/usluge/overa-dokumenata>